

30.3.16 - סיכום ישיבה

משרד התקשורת :

שלמה פילבר- מנכל משרד התקשורת ויו"ר הוועדה

דנה נויפלד- יועמ"שית

עדי גונן –קאהן יועצת מקצועית בכירה למנכ"ל

אבינועם רוזנבאום- יועץ למנכ"ל ומזכיר הוועדה

יאיר חקאק- ראש אגף תכנון ומדיניות,

הרן לבאות- סמנכ"ל בכיר אגף כלכלה,

חיים גרון- סמנכ"ל בכיר הנדסה

עדי קופלוביץ'- אגף כלכלה.

תמר ארז- אגף כלכלה

ליאת בלום- לשכה משפטית

רן שטרית - מטה השר

יפעת סיטרוואן- אגף תכנון ומדיניות

משרד האוצר:

אסף וסרצוג- רכז תקשורת ותיירות

משרד המשפטים:

אלידור בליטנר- ייעוץ וחקיקה (כלכלי- פסיקאלי) מת"א

המועצה לשידורי כבלים ולוויין:

דודו קובסיאנו- יועמ"ש

ד"ר יפעת בן חי שגב- יו"ר

הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו:

הילה שמיר- יועמ"שית

אוה מדז'יבוז'- יו"ר

מומו: אני מציע, באיזשהו שלב שהתחילו הדיונים, הייתה ציפייה מהשוק של "חטוף ככל יכולותיך". כל אחד הגיע אליו עם ה"הכל" שלו. אני הרגשתי שאנחנו לא יכולים להגיד, בזה אנחנו מתעסקים ובזה לא. אני אומר שזה לא במנדט שלנו (אסדרת השוק מחדש) זה לא מופיע בכתב מינוי. אומנם אם כולכם תבואו ותגידו הולכים על זה, אני אתכם.

אני מזכיר שעד 2017 אמורה לקום המועצה החדשה, עד אז צריך לדאוג שהעולם יפעל כמו שצריך. אחרי זה, מדובר בעולם אחר.

אני אומר, מה שהציעו החברים בואו נשטיח את כל העולם הקיים (השוק). זה מתחבר לתפיסת העולם שלנו שהשוק הבשיל ויודע איך לפעול. בואו נפסיק להשגיח על כולם כי הם אומרים תנו לנו לחיות: חופש מוחלט ביצירה תוכן, ערוצי השיווק, פרסומות, חדשות וכו'.

זה מה שעומד על השולחן וזה מה שאני חשבתי, לעשות הפרדה בין 2 דברים, את הסדר של העולם היום סידרנו, השאלה היא האם אנחנו מסדרים את העולם העתידי?

אני אומר לעשות דיון ולא להכריע אלא להציף את הנושא בנספח בדוח – הצפת הבעיה, סוג של שכטר 2 על העולם העתידי.

כלומר, הנקודות שכתבנו ואנחנו מסיימים לגבש – יהיו המלצות אופרטיביות.

הדיונים של אתמול והיום, יהיו המלצות אופרטיביות לעתיד.

מה שלא יהיה – בנוסף, להגיד שהגיעה הצעה מהגורמים העיקרים בשוק, להגיד את העקרונות, את הבעיות, את הפתרונות – ולהגיד שיש מקום לבחון לשנות בעתיד, בלי המלצות אופרטיביות. לא ראינו כפקידים להתעסק בנושא, מאמינים שהמועצה העתידית צריכה לבחון את זה, וגם לתת לגופים לנהל מ"מ עצמאי ואם יגיעו להסכמה, לאשר אותה. הדברים האלה – דורשים בדיקות כלכליות וניתוחי שוק למיניהם שלא עשינו.

צריך לפתוח את כל השוק בעתיד – ולבחון את כל העתיד.

רן: מניסיוני, כל מה שלא מגיע עם המלצות אופרטיביות, יהיה רק דיון עיתונאי או אקדמאי בלבד.

הילה: שמנסים לפתור הכל, לא פותרים כלום. אני מבינה את ההתלבטות. אבל בואו נגיד באופן כנה מה שלא יתורגם לחקיקה, יהיה מעצור לדלת בצורת נייר.

מומו: אם הממשלה תחזיק מעמד, נוכל לעשות סיבוב שני בהמשך יעשה את זה. השאלה אם זה נכון.

הרן: מסכים עם רן ואתר. אין סיכוי בעולם שבלי עבודה מאוד גדולה לא נדע להעביר דבר כזה. בסוף זה פריש מיש שלא נדע לעשות אותו בזמן הקרוב אם כולם תמימי דעים לגבי זה, בשביל להתניע את החלק האופרטיבי, זו סוגיה שניה ופחות רלוונטיים.

מומו: אנחנו כן יודעים להגיד מסגרת, כיוון כללי, לא את הפיין טויינויג. בואו נלך מתודולוגית.

שאל מדגמית: אנחנו מוכנים לפתוח את השוק להסדר מחדש כל עוד הוא מאוזן (מה שהגורמים אמרו). האם אנחנו מוכנים לכך?

יאיר: ככל שיש מתחרים חדשים, זה לא חל. אנחנו מדברים על הוט מול יס ועל הברודקסטים בלבד, נכון?

30.3.16 - סיכום ישיבה

מומו: אם הם לא היו רוצים פלטפורמה חדשה, אין בעיה. אבל יש בעייתיות, ברגע שהולכים לעולמות החדשים האלה, אנחנו כמעט בוודאות מחסלים את סלקום או כל שחקן חדש.

יפעת: אבל החוק מחייב את הברודקאסט להיות משודר בארץ בחינם – זו חובת המדינה.

דנה: אבל החוק שאנחנו רוצים הוא דין פלטפורמה אחת. לאחרת.

מומו: הפתרון שלהן, תנו לנו את המערך, אנחנו נפיץ את הערוצים האלה, אנחנו נביא אותם בחינם, וערוצים אחרים ניתן בתשלום.

אם הלקוח מעדיף את 'פאודה' על מה שאנחנו ניתן, הוא ישלם לבוס שלו מה שיוחלט עלינו.

הפתרון: ליס והוט יוכלו למכור, להגנת ינוקא יהיה מאסט קרי.

יפעת: זה מודל מאוד ייחודי, אין לזה אח ורע בעולם המערבי. למה אנחנו צריכים להמציא את הגלגל?

הרן: בגלל שאנחנו ייחודים כפי שאמרת אתמול, שפה עברית, קטנים, תרבות וכו'.

יפעת: כל הבעיה שבעצם מלווה אותה זו החולשה של מערך ה-DTT. ברוב העולם המערבי בעשור האחרון ניצלו את המעבר מאנלוגי לדיגיטלי והצליחו להגיע לחדירה של כ-80-40 אחוז. מבלי להתייחס לסיבות שזה קרה, זה מביא אותנו לאפשרויות מוגבלות להפצה. יש חובה למדינות דמוקרטיות לאפשר ברודקסט חינם לשאר העולם.

אסף: אבל אין הפרדה בין ציבורי למסחרי.

יפעת: לא בכולם. הניתוח שלי הברודקסטרס אמרו בואו תתנו לנו. זה בא מהמצוקה שלהם, השוק הזה כשל לעומת שוק שהוא ריווחי. מה אנחנו יכולים לעשות שאלו הכלים? הפצה על גבי האינטרנט, כי העידן פלוס סובל מהמון קשיים, ובעוד כמה שנים מדובר על שזו תהיה טכנולוגיה לא רלוונטית. ככל שנחליט לסדר את הצד של הברודקאסט באופן שיקל משמעותית את החיים שלהם, הם יהיו בסדר בעוד כמה שנים. לכן מדובר על הקלה מאוד משמעותית וזה יהיה בסדר מבחינתם.

כאופציית ביניים, צריך להביא בחשבון השקעה קטנה יחסית ולהפריט את המערך, חלק מהמסט סייל, רישיונות מיוחדים לערוצים עצמאיים, הפחתת דמי המעבר.

הילה: מה שאת אומרת הופך את זה לתפעול הפלטפורמה.

יפעת: אכן.

הרן: על ה-DTT יש 4-5 אלטרנטיבות של מודל הפעלה. אבל זה לא הדיון.

מומו: בואו נקבל החלטה האם אנחנו בשלים להכניס אותו בדוח או לא?

הילה: זה לא בסדר.

מומו: האם אנחנו מתיימרים להכין מסמך עמדה בנושא, להעלאת הנושא לדיון בסדר הים הציבורי. האם כן או לא? מסמך שמציג את כל האינטרסים של כל הצדדים. זה קצת יומרני להכין מסמך כזה. האפשרות השנייה זה להוריד את זה לגמרי. אני חושב שאם הגענו עד הלום, יש מקום להכין נספח שמציג את העקרונות של הנושא, ואיך אנחנו מציעים להפוך אותו לאופרטיבי, אם בשיטת הרן, ולהציע הצעות חקיקה. או באופן כללי שברית המועצות תגיד את הנושא. זה אומר זורק את זה, אבל

30.3.16 - סיכום ישיבה

מסמן אופק. אני מציע להציע מסמך בנפרד מהמלצות הדוח וכשהוא יהיה נישב ביחד ונחליט מה לעשות עם זה, אם מקובל על כולם נראה בהמשך איך מסכמים אותה.

החלטה והסכמה עם המנכ"ל - מסמך בנפרד מהחלטות הועדה.

נושא חדש - תוכן שיווקי ופרסום מדרוג

1. אישור של תוכן שיווקי תחת שקיפות ובמגבלות המקובלות בברודקאסט מתוך כוונה להלבין את ההכנסות שהן כבר עושות - מקור הכנסה נוסף. (הרן: ושקיפות לציבור). הגורמים הסכימו (הילה: חלק מהיוצרים כן התנגדו מעט).
יפעת: יש הסכמה בברודקאסט. לפלטפורמות יש גם דרישה.
מומו: או פרסומת או דמי מינוי - מקור המימון נשאר שם.
הילה: אנחנו הולכים על המותר או האסור?
יפעת: אנחנו מצאנו; דרך ביניים.
מומו: החקיקה תהיה אחידה.
הילה: אצלנו אפשר לקבוע חקיקה ראשונית ואז מועצה.
מומו: האם צריך לבטל את החוק ולקבוע הסדרים למועצה החדשה?
הילה: צריך הסדר ראשוני יותר מפורט בחקיקה ולאפשר דינמיות בתוך הרגולציה נוספת.
דנה: זה פשוט. סעיף הסמכה שקובע את הגבולות.
מומו: מסדירים בחקיקה.
אסף: אני חושב שההחלטה באיזו תכניות מותר או אסור צריכה להיות כמו פניית פרסה - כל עוד לא כתוב שאסור אז מותר
2. מדרוג - שמתי על השולחן את ההבנה שלי, שקיים כשל שוק בעולם הפרסום שמייצר פערים גדולים מדי בין הנטו לברוטו. זה מעגל קסמים שאנחנו לא מצליחים לפתוח אותו וכולם בוכים שאין להם כסף. במסגרת הסדק הזה, חלק מהשימור של הכוח של הגדולות הוא באמצעות ועדת המדרוג. הם יצרו מטבע שנקבע על ידי כלל המשתתפים והוא מיושן, גודל המדגם, הכלים הטכנולוגיים כך שנוצרת סטיית תקן גבוהה והקטנים נעלמים. ביקשנו לבדוק את עניין ועדת המדרוג
אסף: למה לגעת בזה? מי נפגע מזה? לדעתי המדינה לא צריכה להיות חלק מועדת המדרוג ולא צריכה לשלם על השתתפותה. מדובר באינטרסים מסחריים של גופים פרטיים.
מומו: הקטנים, ואפילו ערוץ 10. אני מציג את הבעיה ואין לי פתרון. יש "לנער" את ועדת המדרוג
אוה: הרגולטור לא צריך להיות חלק מזה ולשלם על החברות בוועדה.
יפעת: חלק מזה הוא סודי ואני לא אגע בזה. הועדה קמה כי היה שר תקשורת החליט שצריך להקים כלי מדידה אובייקטיבי וכפה על זה בהסכמה. המודל האנגלי עמד לנגד עיניהם. מה שזה יצר מערכת לא רעה של איזונים ובלמים. יש שם גם את הרגולטור שמביא את השיקול של המדינה. בעבר הכלבים והלוויין היו חברים במועצה. ברית המועצות תפשת את הנושא. לא קרו שינויים כי החברים הגדולים לא רצו והתירוצים היו כסף. היום צריך להגדיל את המדגם ולשדרג את שיטת המדגם. פתרון הוא פשוט, לחייב את הוט ויס בתוך הועדה והיו מסכימים לעשות חיבור של הנתונים שלהם, ניתן לעשות זאת ללא השקעה כספית. ובנוסף, הרדיו לא נמדד בכלל.
מומו: הם טענו שיש חברות מדידה בינלאומיות שעושות את זה בכל העולם. יש היום טכנולוגיות מתקדמות יותר.
הילה: בואו נשנה בין לשנות את ועדת המדרוג.
הרן: הבעיה היא כסף.
אוה: הם רוצים לשנות.

מומו: הם יצרו מאזן אימה פנימי. יש 2 אפשרויות: או להחליט שהם חייבים להוציא את זה החוצה. למה לא לעשות את זה ברישיון? זה כלי פיקוח אמתי. אז תחייב אותם לשלם, מונע שליטה של החזקים בחלשים, חייבים לעבור לכלי מדידה מתקדמים. דודו: ברישיון אני לא יכול לעשות, אין לי סמכות.

הילה: למה שבמקום ועדה לא גורם חיצוני יעשה את זה? מומו: הכלי הזה הוא מרכזי בפיקוח. להערכתי ה-20 מיליון שהם מדברים עליו, הוא פיקציה. האם יש מקום להגיד שהגוף חייב להיות חיצוני למפוקחים, ושזה יכנס כחלק מהכלים של ברית המועצות.

דנה: יש את האלמנט של למי זה נותן שירות ומי משלם על זה. מה שאתה אומר זה שהמדינה צריכה לשלם.

מומו: קחי את הכסף מהאגרות. מוסכם עלינו לתקן עיוותים ולשפר את ועדת המדרוג? אסף: אנחנו לא מפקחים על עולם הפרסום זה שלהם ומשמש אותם.

מומו: אוקיי. אני שם את זה בצד. במידת הצורך יש לגעת בזה צריך להגיד שזה אחד מהבעיות של שוק הפרסום.

דנה: אני לא קיבלתי מספיק מידע בשביל להגיד את זה. אם אתה סבור שיש ראשית ראייה לבעיה, אתה יכול להגיד שצריך להעמיק את הבדיקה. אם יש בעיה, אפשר לפקח גם על משהו שהוא לא מפוקח היום.

מומו: אולי ננסח עמדה שהשתכנענו, כפי שהובן בעבר, שיש צורך לבחון את זה כי יש בעיה, ושברית המועצות תטפל בזה.

דנה: ניתן לומר לגבי בעיית המדידה שנדרש להעמיק את הבדיקה ולבדוק אם יש צורך להתערב.

הילה: אחד מהתפקידים שיש בחוק לרשות, זה לבצע מדידות ולקבוע בדרכים שנוגעים למדידות. זאת אומרת שגם אם אתה לא כותב, כל גוף חדש שקם.

3. עמלות היתר (דנה נויפלד יצאה). האינטרס שלנו שיש הרבה תלונות ודיבורים של גופי הפרסום השונים. יש כשל שוק ושיש מונופול לגוף אחד. הוא חומר נפץ. יותר מפעם אחת ניסו להתעסק בו וכל מיני גופים חזקים השפיעו על המערכות וניטרלו את הנושא. ב-2013 ברשות עשה זאת (ועדת דרור שטרומ). הילה: דיבר על השקיפות. אני חושבת שזה לא הפתרון היחיד.

מומו: דברתי איתו, האם זה חמור ענה כן. האם עדיין קיים, כן. זה הדיון היחיד שהיה עם מלא עורכי דין. אני לא השתכנעתי שאין בעיה. היום ברור שאין לנו את היכולות ואנחנו לא יכולים לקבוע רף כזה או אחר. אני רוצה להציע הצעות. החוק הצרפתי: העיקרון מקעקע את היכולת של חברת מדיה לייצג את שני הצדדים.

הילה: מנחם פרלמן כנבעו כיועץ כלכלי עצמאי – הוא דיבר על 80-120 מיליון הולך לאיבוד בשוק.

מומו: אני רוצה להמליץ: לא נוכל להגיע ויש פה כסף גדול והם ילכו לבתי משפט. יש פה בעיה ואנחנו ממליצים: לאמץ את החוק הצרפתי ולהקים צוות משותף של הגופים המפקחים עם משרד התקשורת וההגבלים לבחון את הנושא במטרה לאזן. והם אמרו שהם מוכנים (חברות הפרסום). זה קודם, נשב עם ההגבלים ואחרי זה נאמץ את החוק הצרפתי. במידה שלא נצליח לפתור את הנושא עם ההגבלים.

אלידור: ראוי לבחון כל זאת יחד עם ההגבלים, גם את שאלת אימוץ עקרונות החוק הצרפתי. הילה: זה נכון שלא לקחנו עבודה כלכלית ואלו תחושות. כמו שאומרים בפרסומת טוב שיש רשות שניה. יש לנו חוות דעת מאוגוסט 2013 – טיפול בריכוזיות בשוק הפרסום יפתור את הבעיה ויביא לפתרון של אובד כסף של 60-120 מיליון.

מומו: מעולה תכתבי את זה.

אבינועם: השחקניות היו בעד החוק הצרפתי. אנחנו רוצים להחיל את החוק הצרפתי.

מומו: אנחנו הולכים לכיוון של החוק הצרפתי.

30.3.16 - סיכום ישיבה

יפעת והילה: לא צריך עוד צוותים, ללכת על החוק הצרפתי.
ליאת בלום: אם ההחלטה שאנחנו בוחנים את הנושא עם ההגבלים – זה בעיה לתת אחוזים.
אין לנו עבודה כלכלית לבסס את זה.
מומו: על בסיס מה שהילה אמרה מהדוח, נשען על בדיקות קודמות, ואז יוקם צוות ובמקביל יתחילו את הנושא של החוק הצרפתי.
הילה: דרור שטרומ אומר לא לנטוש את הנושא של השקיפות.
מומו: אנחנו נוציא שיש צורך ליישם את מסקנות ועדת שטרומ בנוגע שקיפות.
הילה: זה צריך להיות בחקיקה.
יפעת: למה אנחנו לא יכולים לקבל את ההחלטה על זה?
מומו: הפקות מקור זה מס שהמדינה גובה. בעמלות את חודרת לשוק פרטי לגמרי שאת עושה עליו רגולציה.
יפעת: אתה עושה את זה בשביל לתקן כשל שוק.
רן: אנחנו יכולים להוציא מפה לחקיקה, יש ביסוס מספיק גדול.
ליאת: לא ביססת להם כלום בשימוע. אני לא מסכימה ללכת לשינוי חקיקתי.
רן: בתזכיר.
בלום: אז למה בכלל עשית שימוע? צריך לדעת לתמוך את זה ולהגיב על הבסיס.
מומו: אני רוצה להפעיל סוג של מנוף. אני לא כותב סכום בחוק, אני כותב את העקרונות ואת זה כבר כתבנו לו. אני הולך להגבלים בשביל שהוא יקבע את הסכום. במקביל לבחון את הנושא של החוק הצרפתי ששולל לחלוטין את האפשרות הזו. שהם יחליטו מה יותר נוח להם. ההגבלים עשו את העבודה בעבר עם ה-25 אחוז. אנחנו אומרים שזה לא מספיק ושהם צריכים לבחון את הנושא בשנית.
דודו: אם אתה כהחלטת ועדה זה יקבע חובת שקיפות.
מומו: כתבנו בהמלצות.. אנחנו נכתוב שיקבע יחד עם ההגבלים את העקרונות שצינו.
הילה: לאור הבג"ץ הפתוח שיש לנו, צריך להיזהר מהעניין של הוראות סמכות. לא להגיד את המילה נתח שוק, אלא מגבלה של הגורמים המשדרים..
מומו: המשפטניות ינסחו את זה ביחד
לחילופין, צריך להכניס את המודל הצרפתי.
מציע את הפרקטיקה הבאה:
צריך לנסח את ההחלטות של 3 הימים האחרונים + להוסיף את הנקודות ממסמך הביניים ואז נסגור עם בעלי המינוי.
אני מתלבט אם להוציא דוח עבה או תזכיר יותר מהותי.
דנה תקבע את המתודולוגיה את המבנה של הדוח.
בשאיפה לסיים לפני פסח.

נכתב ע"י טלי פלג- רכזת לשכה בכירה

אבינועם רוזנבאום, יועץ למנכ"ל ומזכיר הוועדה.